Ner 56. Czwartek 10. Marca 1853. Rok Gazecie 43.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

PRZEGLAD.

MONARCHYA AUSTRYACKA.

Sprawy krajowe.

W tej chwili otrzymujemy bliższe doniesienie o Deputacyi naszej do tronu Jego c. k. Apost. Mości, i przyjęciu jej u Jego cesarzew. Mości Arcyksięcia Franciszka Karola. Pospiech przed samem zamknięciem prasy zmusza nas odnieść bliższe szczegóły do jutrzejszej Gazety.

Lwów, 10. marca. Wczoraj odbyło się wobec JJ. EE. Namiestnika Jego c. k. Mości w Galicyi jw. hrabi Gołuchowskiego i komenderującego w Galicyi FML. księcia Schwarzenberga w katedrze łac. dziękczynne nabożeństwo za przywrócenie zdrowia Najmiłościwszemu Panu, Cesarzowi i Królowi naszemu. Uroczystość była bardzo świetna. Cały garnizon wystąpił i zajął stanowiska wałami zwyczajne i na placu katedralnym. Podczas nabożeństwa dawano salwy z ręcznej broni, a z góry odpowiadały wystrzały z działa. W kościele był natłok wielki, wielu pobożnych słuchało nabożeństwa z nadworu, bo wewnątrz kościół był przepełniony, i tylko z trudnością przed samem prezbiteryum utrzymano cokolwiek otwartsze miejsce dla w. Władz, dla Duchowieństwa i dla dostojnych osób z obywatelstwa. Nabożeństwo, w nieobecności JE. księdza Arcybiskupa bawiącego teraz z deputacyą galicyjską w Wiédniu, odprawiał ksiądz Prałat Thome, po mszy odspiewano „Te Deum" przy salwach Modlitwę „Pro Imperatore," a wkońcu cały kościół odspiewał chórem hymn ludu. Obywatelstwo miejskie obchodziło dzień ten bardzo świątecznie; warstaty i sklepy stały zamknięte i targu nie było jak w dzień uroczysty. Ratusz był pięknie przyozdobiony, balkon przystrojony w dywany i kwiaty, i przepełniony widzami po skończonem nabożeństwie podczas defilacyi wojska przed JJ. EE. panem Namiestnikiem i panem komenderującym. Okazałą tę uroczystość wojskową zapowiedział dniem wprzódy wspaniały capstrzyk o czterech bandach.

Równocześnie na ten sam dzień w pamięć przywróconego zdrowia Jego c. k. apost. Mości wyznaczyła przewielebna gr. kat. kapituła uroczysty obchód dziękczynnego nabożeństwa w gr. kat. miejskiej cerkwi. Pod niebytność jw. księdza Biskupa celebrował przewielebny zarządca dyecezalny W. ksiądz kanonik Michał Kuziemski przy uczestnictwie wszystkich kanoników. Liczne zgromadzenie wyznawców tego obrządku i młodzież szkolna c. k. wzorowej szkoły pod wodzą nauczycieli swoich, odpowiadała dziękczynnym modłom całego Duchowieństwa, którym przyczyniła uroczystości wokalna muzyka chórem zebranych Seminarzystów gr. kat. obrządku, i na głosy odspiewane „Tebe Boha chwałym" (Te Deum) i pieśń narodowa „Mnohaja lita".

Spis

prelekcyi mających się odbywać w Lwowskim uniwersytecie w letniem półroczu 1853.

A. *Fakultet teologiczny.*

1. Historyę kościelną wykłada profesor dr. *Krynicki* przez 9 godzin w tygodniu.
2. Wstęp do studyum biblii starego testamentu, profesor dr. *Kucharski*, 4 godzin.
3. Język hebrajski i egzegezę ten sam 5 godzin.
4. Język syryjski, chaldejski i arabski z praktycznemi ćwiczeniami, ten sam 2 godzin.
5. Wstęp do studyum biblii nowego testamentu, suplent prefekt studyów *Czajkowski* 4 godzin.
6. Język grecki i egzegezę o ewanielii świętego Mateusza, równie jak o pierwszym liście świętego Pawła do Koryntów 5 godzin ten sam.
7. Prelekcye egzegetyczne o liście do Rzymian, ten sam 4 godzin.
8. Powszechną pedagogikę, suplent profesor *Malinowski*, 2 godzin.
9. Dogmatykę, suplent profesor dr. *Peltz* 9 godzin po łacinie.
10. Dogmatykę, suplent *Ciepanowski*, 9 godzin po halicko-rusku.
11. Moralną teologię, suplent profesor *Malinowski*, 9 godzin.
12. Teologię pastoralną, Antoni *Waśniewski*, 9 godzin po polsku.
13. Teologię pastoralną, tymczasowy prywatny docent *Juzyczyński*, 9 godzin po halicko-rusku.
14. Katechetykę 2 godzin } wykłada katecheta *Ostrowski*.
15. Metodykę 2 godzin }
16. Katechetyczno-pedagogiczną naukę, prefekt studyów *Czajkowski*, 5 godzin po halicko-rusku.

B. *Fakultet prawniczy i jurydyczny.*

a) Powszechne przedmioty naukowe.

17. Powszechne prawo państwa, profesor dr. *Herbst* 4 godzin w tygodniu.
18. Powszechne i praktyczne europejskie prawo narodów, ten sam 3 godzin.
19. Naukę o finansach, profesor dr. *Pazdiera* 4 godzin.
20. Politykę kultury, ten sam jedną godzinę (publice).
21. Statystykę europejską, profesor dr. *Hammer* 5 godzin.
22. O kameralnej formie obrachowania majątku w ogóle, i w zastósowaniu jej do dochodów i ekonomii Austryackiego państwa, następnie o kontroli rządowej i kasach państwa, profesor *Steiner* 5 godzin.
23. Powszechną umiejętność finansów, naukę o dochodach i ekonomii państwa, równie jak o postanowionych na to władzach administracyi i pieniężnego obrotu, tudzież o organach kontroli, ten sam 4 godzin.

b) Przedmioty administracyjne.

24. Prawo kościelne dr. *Kotter* 8 godzin.
25. Umiejętność praw administracyi austryackiej, (a mianowicie o służbie rządowej i naukach publicznych), profesor dr. *Pazdiera* 4 godzin.
26. Karne prawo o dochodach (karna ustawa o przekroczeniach przepisów dochod. I. część), profesor dr. *Hammer* 4 godzin.
27. Karną procedurę o przekroczeniach ustaw dochod. (karna ustawa o przekroczeniach przep. doch. II. część), ten sam 1 god.
28. Chemiczne badania z zakresu medycyny sądowej i policyi medycynalnej, profesor dr. *Gatscher* 2 godzin.

c) Przedmioty judycyalne.

29. Prawo rzymskie, a mianowicie prawo familii i obligacyi (połączone z ćwiczeniami egzegetycznemi), profesor dr. *Kotter* 4 godzin.
30. Pakta małżeństwa według austryackiego cywilnego kodexu i w porównaniu z prawem rzymskiem, ten sam 1 godzinę *(publice)*.
31. Egzaminatoryum o austryackiem prawie karnem z wzięciem za podstawę wątpliwych przypadków prawnych, profesor dr. *Herbst*, 2 godzin.
32. Austryackie powszechne prawo cywilne według porządku powszechnego cywilnego kodexu, drugi oddział, profesor dr. *Fangor* 9 godzin.
33. Procedurę wydawania i wykonywania wyroków w sprawach spornych, profesor dr. *Scholz* 5 godzin.
34. Dawne polskie prawo cywilne, ten sam 4 godzin.
35. Sumaryczną procedurę w spornych sprawach cywilnych według dekretu nadwornej kancelaryi z 2. grudnia 1845 l. 40.443, ten sam 1 godzinę *(publice)*.

C. *Fakultet filozoficzny.*

a) Przedmioty filozoficzno-historyczne.

36. Filozofię moralną, profesor dr. Lipiński 3 godzin.
37. Historyę filozofii (starożytności aż do drugiego wieku po Chrystusie), ten sam 3 godzin.
38. Umiejętny rozwój zasadniczych nauk logiki, ten sam 3 godzin.
39. Powszechną historyę średniego wieku, mianowicie: Dalszy ciąg historyi wojen krzyżackich, profesor dr. *Wacholz* 3 godzin.
40. Historyę Austryi za Cesarza Fryderyka IV. i Maxymiliana I., ten sam 3 godzin.
41. Praktyczne ćwiczenia w historyczno-filologicznem seminaryum, odnośnie do historyi starożytności, ten sam 2 godzin.
42. Wyższą pedagogikę, mianowicie o kulturze władzy uczucia i woli, suplent profesor Malinowski 2 godzin.

b) Przedmioty matematyczne i historyi naturalnej.

43. Wyższą analizys, profesor dr. *Lomoch* 4 godzin.

44. Elementa algiebry, ten sam 4 godzin.
45. Fizykę experymentalną, naukę o wibracyi i oscylacyi i akustykę, optykę i naukę o cieple, połączoną z praktycznemi ćwiczeniami dla gymnazyalnych kandydatów zawodu nauczycielskiego, profesor dr. *Pierre* jako suplent 3 godzin.
46. Powszechną teoryę sił, które działają w odwrotnym stosunku kwadratu dystancyi, ze względem na grawitacyę, statykę i dynamikę elektryczności i magnetyzmu z zastósowaniem wyższej analizys, ten sam 2 godzin.
47. O związku nauki diamagnetyzmu z nauką o magnetyzmie i elektryczności, prywatny docent dr. *Urbański* $1^1/_2$ godziny.
48. Historyę naturalną (botanikę), mianowicie historyę i gieografię roślin, jako też literaturę botaniki, profesor *Łobarzewski* 5 godzin.
49. Exkursye botaniczne dwa razy w tygodniu w nieoznaczonych dniach, jednak zawsze popołudniu, ten sam.
50. Historyę naturalną (zoologię), mianowicie entymologię, profesor dr. *Schmidt* 5 godzin.
51. Praktyczno-zoologiczne ćwiczenia, ten sam 1 god. *(publice)*.
52. Życie zwierząt, ten sam 1 godzinę.
53. Powszechną chemię ciał nieorganicznych, profesor *Pless* 5 god.
54. Analityczną chemię, ten sam 6 godzin.
55. Chemię żywności zwierząt i ludzi, ten sam 3 godzin.

c) Przedmioty filozoficzne.

56. Grecką syntaxis, profesor dr. *Kergel* 3 godzin.
57. Mowę Cycerona za Milonem, ten sam 2 godzin *(publice)*.
58. Iliadę Homera, ten sam 2 godzin *(publice)*, tudzież
59. Jugurtę Salustyusza, ten sam 2 godzin wraz z wykładem ustępów filozoficznych jako ćwiczeń filozoficzno-historycznego seminaryum *(publice)*.
60. Język niemiecki połączony z praktycznemi ćwiczeniami, profesor *Hloch* 3 godzin *(publice)*.
61. O Fauście Göthego część II., ten sam 2 godzin.
62. Porównawczą gramatykę halicko-ruskiego języka, a mianowicie naukę o formach, profesor *Głowacki* 1 godzinę.
63. Historyę halicko-ruskiej literatury od XII. aż do XVI. wieku, ten sam 2 godzin *(publice)*.
64. Teoryę halicko-ruskiej poezyi i wymowy, mianowicie: Dalszy ciąg, ten sam 2 godzin.
65. Przygotowanie do krytycznej gramatyki hebrajskiego języka, prywatny docent dr. Igel 1 godzinę.
66. Objaśnienie księgi Cusari, mianowicie: Dalszy ciąg, ten sam 2 godzin.
67. Objaśnienie księgi Jeremia z antykwarskiego i lingwistycznego stanowiska, ten sam 1 godzinę.

Wiedeń, 4. marca. Odezwa Jego Cesarzewiczowskiej Mości najdostojniejszego Arcyksięcia Ferdynanda Maksymiliana do założenia kościoła w Wiédniu na wiekopomną pamiątkę wdzięczności i radości względem cudownego ocalenia Jego Mości Cesarza znalazła we wszystkich klasach sympatyę i najżywszy udział. Zaledwie upłynął trzeci dzień od czasu ogłoszenia owej wzniosłej odezwy, a już wpłynęła z hojnie ofiarowanych darów suma 134,123 złr. m. k. na poparcie tego wzniosłego celu. Pobożna gorliwość, która w tym względzie mieszkańców Wiédnia ożywia, natchnie także bez wątpienia mieszkańców prowincyi. Przez założenie tego pomnika odda się stósowna cześć wszechwładnej łasce Opatrzności, która widocznie wzięła w swoją opiekę zagrożoną głowę ukochanego Monarchy, a zarazem będzie to oddanie religijnego hołdu dowodem, że ciężkie rany tego czasu zagojone być mogą tylko przez niezachwiane trzymanie się religii i jéj świętych przykazań, że wszelkiemu złemu, wszelkim klęskom przyszłości zapobiedz i oprzeć się można tylko za pomocą szczerej ufności w Bogu i świętą bronią prawdziwie chrześciańskiego uczucia. *(L. k. a.)*

(Wiadomości potoczne z Wiédnia.)

Wiedeń, 4. marca. Wczoraj popołudniu między drugą i trzecią godziną, gdy słońce przygrzywało pięknie i ciepło jak w dniu letnim, rozeszła się pogłoska, że widziano Najjaśniejszego Cesarza w oknie Jego pomieszkania. Natychmiast zgromadziły się masy ludu przed oknami w pobliżu takzwanego Volksgarten, a gdy Jego ces. Mość ukazał się istotnie na kilka chwil w oknie, rozległy się radośne okrzyki między zgromadzonym ludem.

— Odnośnie do zamieszczonej w pismie *Vossische Zeitung* wiadomości, że przed pomieszkaniem austryackiego komenderującego w Bononii zgromadził się tłum ludu prosząc o uwolnienie od uciążliwych podatków, co przyrzeczono i zniżono cenę soli, nadesłano do dziennika *Lloyd* ze strony namiestnictwa niższej Austryi polecenie, ażeby tę wiadomość w ten sposób sprostować, że według otrzymanego z Bononii doniesienia nie zaszło nic takiego, coby nawet w najdalszem znaczeniu mogło dać powód do fałszywej wiadomości, zamieszczonej w pismie *Vossische Zeitung*.

— 5. marca. Ruch wywołany haniebnym zamachem na życie N. Pana wzmaga się ciągle. Nieustannie spieszą deputacye z wszystkich krajów koronnych od gmin, korporacyi i instytutów do Wiédnia i składają w ręce Jego cesarzew. Mości Arcyksięcia Franciszka Karola adresy gratulacyjne. Dzisiaj przybyło znowu dwanaście nowych deputacyi.

— Dzisiaj w południe doręczono obywatelowi Wiédeńskiemu p. *Ettenreich* w sali rady gminy wielki medal Salvatora za pokonanie krytobójcy Jana Libenyi. P. burmistrz zagaił uroczystość przemową, na którą p. Ettenreich z wzruszeniem odpowiedział. Na tę uroczystość zebrała się znaczna liczba gości, a osobliwie dam z wysokich stanów. *(Ll.)*

— C. k. ministeryum handlu zawiadomiło c. k. urzęda pocztowe, że na Prusy i Anglię mogą być przesełane korespondencye paropływami odchodzącemi dnia 24go każdego miesiąca z Plymouth do następujących wysp i miejsc położonych u zachodnich wybrzeży Afryki, a mianowicie: na wyspę Goree, do Bathurst, Sierra, Leona, Liberyi, do przylądku Corso (Cape Coast Castle), Lagos, Bonny, do starego Kalabaru, Akkry, Wydach, Badagri, Camarons i do wyspy Fernando Po. Paropływami pomienionemi odchodzącemi z Plymouth, jakoteż odpływającemi 9go każdego miesiąca z Southamptonu, przesełać można listy także do Medeiry i Teneryfy. *(L. k. a.)*

(Telegraficzna depesza.)

Tryest, 5. marca. J. cesarzew. królewicz. Mość arcyksiążę Ferdynand Maksymilian przybył tu z Wiédnia. *(Lit. kor. austr.)*

(Kurs wiédeński z 9. marca.)

Obligacye długu państwa 5% —; $4^1/_2$% $84^7/_8$; 4% $76^1/_4$; 4% z r. 1850 —; wylosowane 3% —. Losy z r. 1834 $217^1/_2$; z r. 1839 $143^1/_2$. Wiéd. miejsko bank. —. Akcye bankowe 1408. Akcye kolei półn. $2427^1/_2$. Glognickiej kolei żelaznej $796^1/_4$. Odenburgskie 121. Budwejskie 306. Dunajskiej żeglugi parowej 768. Lloyd —.

Ameryka.

(Sprawy senatu Stanów zjednoczonych Ameryki północnej.)

Paropływami „Andes i Africa" nadeszły wiadomości z Nowego Jorku, sięgające po dzień 9. lutego. W senacie Stanów Zjednoczonych

---

Rozmaite wiadomości.

W ministeryum handlu odbywają się teraz głównie obrady nad planem rozszerzenia miasta Wiédnia, a równocześnie także i w sprawie wybudowania nowego gmachu giełdy. Powszechnie prawie zgadzają się na rozszerzenie miasta obok „Kaernthnerthor," zaczem też spodziewać się również i wybudowania nowego teatru opery.

Dnia 12. stycznia v. s. w rocznicę założenia Moskiewskiego uniwersytetu, najdawniejszego w Cesarstwie, miało miejsce uroczyste zebranie tego uniwersytetu. O godzinie 10tej zrana, pp. kurator okręgu uniwersyteckiego Moskiewskiego, rektor uniwersytetu, profesorowie, inspektor, studenci, dyrektorowie i inspektorowie czterech gymnazyów z uczniami, udali się do kościoła uniwersyteckiego. Nabożeństwo celebrował Jego Eminencya wikaryusz Moskiewski, w asystencyi licznego Duchowieństwa i w obec Moskiewskiego wojennego jenerał-gubernatora hrabi Zakrewskiego, wielu senatorów, dostojnych osób i wyższych urzędników, między którymi znajdowali się dyrektorowie szkół wojskowych w Moskwie, korpusu mierniczych i instytutu języków wschodnich Łazarewa, którzy na tę uroczystość przybyli z najstarszymi uczniami tych zakładów. Po Liturgii i *Te Deum* wszyscy obecni udali się do sali uniwersyteckiej, przeznaczonej na uroczyste zebrania. Profesor zwyczajny i dziekan wydziału literatury pięknej, Szewyrew, miał mowę o Żukowskim z świetną pism jego oceną. Skreślił życie i intelektualny rozwój tego znamienitego poety, którego Rosya niedawno straciła, wskazał kierunek jego poezyi, wytknął znaczenie ich w historyi rosyjskiego piśmiennictwa i zakończył krytycznym rozbiorem głównych jego utworów. Po tym odczycie wystąpił profesor Toporow z mową po łacinie: *De insania ejusque natura.* Następnie wymienił nazwiska uczniów, których prace na uwieńczenie zasłużyły. Rektor uniwersytetu podał medale hrabi Zakrewskiemu, który je rozdał uczniom. Hymn narodowy zakończył tę uroczystość. Po wzajemnych powinszowaniach, kurator zaprosił wszystkich obecnych do przyległej sali, gdzie świetna uczta na 300 osób była przygotowaną. Wzniesiono toasta przy dźwiękach hymnu narodowego i jednozgodnych okrzykach, za długie zdrowie Najjaśniejszego Pana, Jego C. W. Cesarzewicza Następcy Tronu i całej Najdostojniejszej Cesarskiej Rodziny. Wypito potem zdrowia zacnych gości, kuratora, rektora i wszystkich członków uniwersytetu. Obiad na 400 nakryć dany był w salach biblioteki dla studentów i uczniów gymnazyów i szkół wojskowych. *(J. de St. Pet.)*

W roku 1853 przypadają w Rosyi następne rocznice: 150letnia założenia floty morza Bałtyckiego w 1703 — i założenia St. Petersburga, 16. maja 1703 r. — 100letnia zniesienia wewnętrznych linii i komor celnych w Cesarstwie 20. grudnia 1753. — 50letnia ogłoszenia nowych statutów Cesarskiej akademii nauk, 25. lipca 1803. — Pierwszej podróży na około świata przez Rossyan odbytej

rozpoczęto d. 7. znowu dyskusyę nad doktryną Monroe i znowu ją odroczono. Przedłożone tego samego dnia senatowi poselstwo prezydenta zawiera objaśnienie o stanie układów względem kwestyi rybołostwa, handlowej wzajemności z koloniami angielskiemi w północnej Ameryce i wolnej żeglugi na rzece św. Wawrzyńca. Z załączonego do poselstwa sprawozdania pana Everett okazuje się, że Anglia chce stanowczy zawrzeć traktat tylko względem tych trzech przedmiotów razem, i że negocyacye wzięły wprawdzie kierunek bardzo pomyślny, jednak trudno, ażeby tak wcześnie mogły być ukończone, iżby ich rezultat jeszcze w tej sesyi kongresowi przedłożyć można. W takim składzie rzeczy proponuje pan Everett przynajmniej prowizoryczne załatwienie kwestyi rybołostwa, sądząc, że wznieciłaby największe obawy, jeźliby jeszcze dłużej nieuregulowaną pozostała. Życzy on, aby kongres uwolnił od opłaty cła produkta rybołostwa z kolonii angielskich, pod warunkiem, ażeby Anglia wyrzekła wolność rybołostwa przy wybrzeżach kolonii, wyjąwszy nową Foundlandyę. Propozycyę tę przesłał senat natychmiast do wydziału spraw zagranicznych. *(W. Z.)*

Anglia.

(Rozprawy w izbie niższej.)

Londyn, 1. marca. Lord *Dudley Stuart* wniósł na dzisiejszem posiedzeniu *izby niższej* następującą interpelacyę: Życzę sobie przedłożyć rządowi zapytanie dość wielkiej wagi. Pogłoska, że mocarstwa zagraniczne od rządu angielskiego żądały wydalenia pewnych wychodźców politycznych, którzy w Anglii znaleźli schronienie, rozszerza się bardzo. Pytam rząd, czyli te pogłoski są uzasadnione i jak sobie postąpić zamyślają radzcy korony na wypadek, gdyby te pogłoski były uzasadnione. (Słuchajcie!)

Lord *Palmerston* powstał i dał następującą odpowiedź: Na zapytanie mego szlachetnego przyjaciela, czyli mocarstwa zagraniczne od rządu angielskiego żądały wydalenia obcych wychodźców, którzy w tem królestwie zostali przyjęci, odpowiadam, że podobne żadanie niemiało miejsca. (Słuchajcie!) Na zapytanie jakie postępowanie zachowałby rząd na wypadek podobnego żądania, odpowiadam tylko, co już dawniej na tem miejscu przy podobnej sposobności powiedziano', że podobnemu żądaniu odmówionoby formalnie i stanowczo. I że tak a nie inaczej być musi, jasną jest rzeczą, rząd bowiem angielski mógłby uczynić podobny krok tylko wtedy, gdyby na mocy aktu parlamentu otrzymał nowe do tego upoważnienie. Ale żadne ministeryum, choćby nawet do tego się skłaniało, niemoże, ile mi wiadomo, żądać od izby niższej podobnych upoważnień w nadziei ich otrzymania, gdyż żaden bil względem cudzoziemców w ciągu tego stulecia nienadaje rządowi prawa, wydalać obcych, jeżeli do tego niema powodu wewnętrznego bezpieczeństwa kraju. Rząd angielski niebrał nigdy na siebie obowiązku starania się o wewnętrzne bezpieczeństwo innych krajów i dostateczną jest rzeczą, że parlament nadaje rządowi pełnomocnictwo dla wewnętrznego bezpieczeństwa naszego kraju, nietroszcząc się o wewnętrzne bezpieczeństwo innych państw. Ale na tem niemogę się ograniczyć w mojej odpowiedzi. Pozwalam sobie dodać, że jeżeli z jednej strony prawodawstwo angielskie i duch angielskiej konstytucyi cudzoziemcom wszelkiej opinii i kategoryi daje bezpieczny i spokojny przytułek, tedy z drugiej strony jestem tego zdania, że cudzoziemcy używający gościnności angielskiej dla własnego honoru są obowiązani, z uszanowania dla prawa internacyonalnego i dla ustaw krajowych zaniechać wszelkiej intrygi i wszelkiego kroku, któreby mogły wzbudzić podejrzenie zagranicznych rządów lub zakłócić spokojność wewnętrzną innych krajów. *(W. Z.)*

Francya.

(Doniesienie w Monitorze. — Rada stanu. — Mające nastąpić zniesienie inspektorów policyi. — Ciało prawodawcze.)

Paryż, 1. marca. *Moniteur* zawiera z Wiédnia następujące doniesienie:

„Z przyjemnością dowiadujemy się o mianowaniu barona Bourqueney posłem przy tutejszym dworze. Niepodobna niewidzieć w tym wyborze gwarancyi dla przyjaźnych stosunków między obydwoma krajami.“

— Rada stanu skończyła na dzisiejszem posiedzeniu pod prezydencyą Cesarza Jego Mości, dyskusyę nad budżetem. Posiedzenie trwało od pół do pierwszej aż do piątej godziny popołudniu. Sądzą, że stosownie do życzenia Cesarza będzie w budżecie przywrócona równowaga między dochodami i wydatkami.

— Jedną z najważniejszych redukcyi, którą zaproponowała rada stanu, a od Cesarza i rady ministeryalnej ma już być potwierdzona, jest zniesienie zaprowadzonych niedawno jeneralnych i specyalnych inspektorów policyi.

— Ciało legislacyjne nie miało dziś posiedzenia. Nawet biura się niezgromadziły. Wybrana z jego grona komisya zajmuje się bardzo gorliwie przygotowaniami do balu, który namienione ciało zamyśla wyprawić na cześć Cesarza we czwartek po świętach Wielkanocnych. *(A. B. W. Z.)*

(Wiadomości bieżące z Paryża.)

Paryż, 3. marca. Proklamacya Cesarstwa odbyła się dnia 16. stycznia w Pondichery; odprawiono nabożeństwo i odspiewano Te Deum w przytomności władz cywilnych i wojskowych.

Według doniesień dziennika „*Costitutionnel*“ przedłoży rząd w tych dniach zgromadzeniu prawodawczemu budżet na rok 1854 z uchwalonemi w radzie stanu modyfikacyami. Równowaga w dochodach i wydatkach niejest wprawdzie zupełnie przywrócona, ale różnica niejest znaczna. W budowlach publicznych i w marynarce zaprowadziła rada Stanu redukcye, a natomiast pomnożyła wydatki w kilku innych gałęziach administracyi.

Dzisiaj odbyły się w przynależnych urzędach cywilne zaślubienia dwudziestu ośmiu par wyposażonych przez miasto przy sposobności małżeństwa Cesarza, a w kościele Notre-Dame odbyła sie religijna konkurencya tych małżeństw z wielką uroczystością. Prefekt Sekwany i dwunastu merów Paryża, kilku urzędników dworu, oficerowie gwardyi narodowej i t. d. byli obecni na tej ceremonii. Arcybiskup otoczony swem duchowieństwem celebrował, a wszystkie dzwony kościoła Notre-Dame dzwoniły, jak przy wielkich uroczystościach.

Wielkie śniegi, które spadły w przeszłym tygodniu, zawiały gościńce i koleje żelazne. W kilku miejscach krążyły bardzo niepokojące pogłoski, ponieważ nienadeszły poczty paryskie, spóźniwszy się w niektórych miejscach o dwa dni. Ale przy teraźniejszem łagodnem powietrzu przywrócona już prawie wszędzie regularna komunikacya.

W departamencie Gard powstało wielkie wzburzenie przez pogłoskę, że w Paryżu wykonano zamach na osobę Cesarza; największe wzburzenie panowało w okolicy Alais. Pierwsze władze departamentu udały się z eskortą wojskową do wzburzonych kantonów. Ta demonstracya powiodła się. Ponieważ te zawichrzenia przypisywano

---

w 1803 r. — Założenia instytutu św. Katarzyny w Moskwie, 1803 roku. — Wcielenia Mingrelii do Cesarstwa 2. grudnia 1803. — 25letnia zawarcia pokoju z Persyą w Turkmanczai 10. lutego 1828 na mocy którego Kanaty Erivanu i Nakhitszewanu przyłączone zostały do Rossyi. — Założenia wyższego instytutu Pedagogicznego, 30. września 1828. *(J. de St. Pet.)*

P. Rozet, uczony francuski, który od marca z. r. zajmował się w państwie kościelnem, mianowicie zaś w miejscach przez wojska francuskie obsadzonych, pracami pomiarczemi i topograficznemi, zwrócił przedewszystkiem uwagę swoją na coroczne przybieranie suliny tybrzańskiej, które od lat 190 ciągle już postępuje.

W najdawniejszych czasach państwa rzymskiego stały mury miasta Ostia nad ujściem Tybru i przypierały do wybrzeża morskiego; teraz zaś znajdują się ruiny jego o 4500 metrów od właściwego ujścia Tybru, a ujście samo zupełnie już zamulone i dla mielizny nie spławne.

Również i zatoka zbudowana przez Cesarza Klaudyusza dalej o 4000 metrów ku zachodniej stronie dla zastąpienia nią portu w Ostia, jest teraz tylko bagnem odległem od morza o 2500 metrów, i ciągnącem się w kierunku kanału Fiumicino.

Z obliczeń p. Rozet okazuje się, że począwszy od roku 1662 przybiera sulina tybrzańska corocznie o 3 metrów 9 centimetr., cała zaś różnica wynosić może najwięcej 2 centimetrów.

Powierzchnia morza jest jeszcze podzisdzień taka jak za czasów istnącego portu w Ostia; po wschodniej jego stronie były podówczas moczary, gdzie Rzymianie niegdyś sól morską zbierali, i których ślad potąd jeszcze pozostał, zwłaszcza że dla ich osuszenia przekopano długi na 6000 metr. kanał. Łąka ta zajęła teraz miejsce portu Cesarza Klaudyusza, i wznosi się o jeden tylko metr nad powierzchnią morza.

Mianowana ze strony rządu francuskiego komisya *do przyznania nagród za najlepsze sztuki dramatyczne* z roku zeszłego, składająca się z panów: *Lebrun*, *Scribe*, *Mérimée*, *Lefébre-Deumier*, *Léon de Laborde*, *Philaréte*, *Chasles*, *Perrot*, *Sainte-Beuve*, *Lassabathie*, a pod prezydencyą p. *Romieu*, rozpoczęła swoją czynność, której wszakże rezultat wypadł nie bardzo pochlebnie dla autorów dramatycznych. Ze czterech nagród wyznaczonych w sumie 16,000 franków, przyznano jedną tylko wynoszącą 3000 franków. Dwom zaś innym: „Familie“ komedya Odeonu przez *Serréta*, i „Żebraczka“ dramat teatru Gaité, osiągnęły względną tylko pochwałę. Ztemwszystkiem jednak wyraził akademik *Sainte-Beuve* w sprawozdaniu swem do ministra spraw wewnętrznych nadzieję, że literatura dramatyczna przybierze wkrótce już kierunek odpowiedni zamiarom, dla poparcia których wyznaczono właściwie nagrody, zwłaszcza że młode talenta zaczęły to już pojmować, jako literatura dramatyczna zostająca potąd prawie w zupełnej sprzeczności z swem powołaniem, wpływać ma na przyszłość na publiczne obyczaje.

naczelnikom dawnych tajnych towarzystw, wytoczono więc sądowe śledztwo. Dwanaście osób uwięziono.

Ostatnie wiadomości z Algieryi są dość pomyślne. Plemiona południowe poddały się prawie wszystkie i zaczęły płacić nałożone na nich kontrybucye. Rolnictwo rozwija się na wszystkich punktach. Handel zaś zupełnie podupadł z wyjątkiem handlu oliwa, ponieważ mieszkańcy prawie wyłącznie zatrudnieni są uprawa roli. *(P. Z.)*

(Depesza telegraficzna.)

Paryż, 5go marca. „*Moniteur*„ donosi: Mianowano senatorów: Ferdynanda *Barrot*, *Boissi*, *Bret*, *Montelaville*, *Dariste*, *Dore*, *Ducos*, *Espeuilles*, *Gabriac*, *Labarit*, *Autenard*, *Suleon*, *Torigny*, *Trevise*, *Varennes*. Mianowano też 19 nowych prefektów. Napoleonista, hrabia Carnarata odebrał sobie życie przez wystrzał. *(L. k. a.))*

Szwajcarya.

(Nota c. k. austr. ajenta do rady federacyjnej.)

Dziennik „*Bund*“ donosi: Dnia 18. lutego podał c. k. austr. ajent notę radzie związkowej, popierając to zdanie, że usiłowania wzniecenia rokoszu w Medyolanie wyszły z zagranicy, i że zamach ten przygotowali mianowicie wychodźcy zbierający się w kantonie Tessyńskim. Pomieniona nota zawiera oraz uwiadomienie o zamknięciu granicy i następujące żądanie: 1) Ażeby z kantonu Tessyńskiego wydalono wszystkich zbiegów politycznych; 2) zabrano w sekwestr wszystką w kantonie Tessyńskim broń, nagromadzoną bez wątpienia w zamiarze poparcia rokoszu w Lombardyi, i 3) pociągniono do odpowiedzialności wszystkich mieszkańców kantonu tamtejszego, którzy tylko mieli udział w zamachu Medyolańskim. Wkońcu zażądano w tej nocie, ażeby c. k. rządowi austryackiemu dano gwarancye dostateczne, że podobne nadwerężenia stosunków internacyonalnych na przyszłość się już nie powtórzą. Do tej noty przyłączono — w dowód udziału kantonu Tessyńskiego — instrukcye dla uczestników rokoszu w Lombardyi, rozsiane w okręgach przyległych kantonowi Tessyńskiemu. Dnia 22. lutego wydała rada związkowa tymczasową odpowiedź na notę pomienioną.

Dnia 26. lutego zaś uchwaliła zwierzchność związkowa na kilkogodzinnem posiedzeniu nadzwyczajnem, przesłać mocarstwom zagranicznym memoryał, w którymby na zasadzie sprawozdań komisarza federacyi szwajcarskiej i rządu Tessyńskiego wyjaśniono zaszłe w Medyolanie wypadki i dotychczasowe śledztwa w tej mierze. *(A. B. W. Z.)*

Włochy.

(Depesze telegraficzne.)

Nizza, 2. marca. Flota francuska odbyła ewolucye wojskowe w tutejszej zatoce. — Połąd przybyło do *Vila Franca* 22 wychodźców, innych jeszcze się spodziewają. Mieszka tu teraz przeszło 200 wychodźców różnej narodowości.

Turyn, 3. marca Izba deputowanych potwierdziła budżet na pokrycie kosztów kolei żelaznej. *(L. k. a.)*

Indye Wschodnie.

(Wiadomości z Birma i z Chin.)

Bombaj, 29. stycznia. Anglicy w Prome stawiają szańce przeciw stojącemu w pobliżu Birmańskiemu wojsku; jednakże roboty postępują bardzo pomału dla panujących między wojskiem chorób; nie będą się przeprawiać przez przesmyk, którego bronią Birmany, bo już raz nie udało się podobne usiłowanie, lecz go ominą.

Jak z Assam, Tybetańskiej prowincyi, graniczącej z państwem Birma, tak też z pogranicznych gór Khanti obawiano się zaczepki ze strony Chińskiego i Birmańskiego wojska; ale ostatni obrócili się przeciw własnej ludności; a przeciw pierwszym, którzy, jak słychać, chcą wymusić wydanie pewnego politycznego zbiega, wysłano wojsko.

Wiadomości o Chińskiej wojnie insurekcyjnej sprzeciwiają się jedne drugim bardziej niż przedtem, i zgadzają się tylko w tem, że między wojskiem rządowem i buntownikami zaszła wielka, krwawa bitwa; jedni sprawozdawcy donoszą, że insurgenci, a drudzy, że cesarskie wojska odniosły zwycięztwo. *(A. B. W. Z.)*

Doniesienia z ostatniej poczty.

Tryest, 7. lutego. Angielski parostatek „Fury“ przybył tu z depeszami dla rządu angielskiego w czterech dniach z Malty. *(Lit. koresp. austr.)*

Madryt, 3. marca. Rząd chce zaciągnąć pożyczkę w sumie milliarda realów papierowych po 3pct. dla zmniejszenia bieżącego długu. P. Salamanca pojechał w tej sprawie do Londynu. — Kortezy zaraz po zebraniu się będą o tym projekcie uwiadomione a potem rozwiązane. *(A. B. W. Z.)*

Corfu, 26. lutego. Konzul austryacki urządził na podziękowanie za szczęśliwe ocalenie Jego c. k. Apost. Mości uroczystość kościelną, na której było także kilku emigrantów weneckich z własnego popędu.

Konstantynopol, 26. lutego. Nie książę Menzikoff, który bawił jeszcze w Odessie, lecz adjutant jego przybył tu z poleceniami względem kwestyi grobu św. — Szwagier Sułtana Tethi Basza mianowany ministrem handlu. — Ażio kruszców ciągle się podnosi.

Smyrna, 27. lutego. Świetna uroczystość kościelna obchodzono tu ku pamiątce ocalenia Jego Mości Cesarza Austryi. *(Lit. kor. austr.)*

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe w obwodzie lwowskim.)

Lwów, 4. marca. Od 16. do 28. lutego płacono na targach w Gródku, Jaryczowie i Szczercu w przecięciu za korzec pszenicy 7r.12k.—7r.12k.—7r.24k.; żyta 6r.—5r.42k.—5r.42k.; jęczmienia 5r.12k.—4r.8k.—5r ; owsa 3r.12k.—2r.54k.—3r.2k.; hreczki 0—4r. 32k —4r.45k. Za cetnar siana 44k.—43k.—56k.; wełny w Jaryczowie 70r. Sąg drzewa twardego kosztował 8r.30k.—5r.48k. —9r.12k., miękkiego 6r.30k.—5r.10k.—7r.12k. Funt mięsa wołowego sprzedawano po $3^3/_5$k.—$3^2/_5$k.—4k. i garniec okowity po 1r. 30k.—1r.—1r.36k. m. konw. — Kukurudzy, kartofli i nasienia koniczu nie było w handlu.

Kurs lwowski.

Dnia 9. marca.		gotówką zło.	gotówką kr.	towarem złr.	towarem kr.
Dukat holenderski	m. k.	5	5	5	9
Dukat cesarski	„ „	5	9	5	14
Półimperyal zł. rosyjski	„ „	9	3	9	6
Rubel śrebrny rosyjski	„ „	1	45	1	46
Talar pruski	„ „	1	36	1	38
Polski kurant i pięciozlotówka	„ „	1	18	1	19
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr.	„ „	93	3	93	18

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 9. marca 1853.		złr.	kr.
Kupiono prócz kuponów 100 po	m. k.	93	—
Przedano „ „ 100 po	„ „	—	—
Dawano „ „ za 100	„ „	—	—
Żądano „ „ za 100	„ „	93	30

(Kurs wekslowy wiedeński z 9. marca.)

Amsterdam l. 2. m. 152. Augsburg $109^1/_2$ l. uso. Frankfurt $108^7/_8$ l. 2. m. Genua — p. 2. m. Hamburg 162 l. 2. m. Liwurna $108^1/_4$ p. 2. m. Londyn 10.48. l. 3. m. Medyolan $109^1/_4$. Marsylia $129^1/_2$ l. Paryż $129^5/_8$ l. Bukareszt —. Konstantynopol —. Agio duk. ces $14^3/_4$. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —. lit. B. —. Pożyczka z roku 1852 $94^3/_8$. Lomb. —.

(Kurs pieniężny na giełdzie wied. d. 7. marca o pół. do 2. popołudniu.)

Ces. dukatów stęplowanych agio 15. Ces. dukatów obrączkowych agio $14^1/_2$. Ros. imperyały 8.54. Srebra agio 9. gotówka.

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 5. marca.)

Medal austr. 5% $85^7/_8$; $4^1/_2$ $77^1/_4$. Akcye bank. 1524. Sardyskie —. Hiszpańskie $43^1/_2$. Wiedeńskie —. Losy z r. 1834 —. 1839 r. —.

(Kurs giełdy berlińskiej z 5. marca.)

Dobrowolna pożyczka 5% $101^1/_4$ p. $4^1/_2$% z r. 1850 $102^1/_2$. $4^1/_2$% z r. 1852 $102^5/_8$. Obligacye długu państwa 93. Akcye bank. 109 l. Pol. listy zastawne —; nowe $97^3/_4$; Pol. 500 l. $91^3/_4$; 300 l. —. Frydrychsdory $13^1/_{12}$. Inne złoto za 5 tal. $10^3/_4$. Austr. banknoty. 93.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 9. marca.

Hr. Stadnicki Edward, c. k. szambelan, z Krysowic. — Hr. Paris Adam, z Korniego.

Wyjechał ze Lwowa.

Dnia 9. marca.

Hr. Koziebrodzki Adam, do Krakowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 9. marca.

Pora	Barometr w mierze wied. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Sredni stan temperatury do g. 6 zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
	" ''' ''''				
6 god. zran.	28 2 15	0°	+ 2,5°	połu.-wsch 0	pochm.
2 god. pop.	28 2 58	+ 1°	— 0,5°	półn.-wsch. 0	„
10 god. wie.	28 3 47	— 0,5°		cicho	„

T E A T R.

Dziś: komedya niem.: „**Zurücksetzung.**“

Jutro: Na obchód szczęśliwego powrotu do zdrowia Jego ces. kr. Apost. Mości

„**Staroświecczyzna**“

do tego osobny Obraz i Śpiew przygodny.

W sobotę: Opera niem.: „**Der Prophet.**“

Koncert F. *Smolara* odbędzie się 14. marca o w pół do szóstej godzinie w wieczór, w sali redutowej hrabiego Skarbka — biletów dostać mozna w księgarni p. Milikowskiego.

Wystawę robót damskich przedłuża *Towarzystwo Dam Dobroczynności* na powszechne żądanie do dnia 14. marca. Wystawa trwa od godziny 11tej przedpołudniem do godziny 3ciej popołudniu w sali redutowej.

Główny Redaktor **M. Szrzeniawa Sartyni.**

Z c. k. galic. drukarni rządowej.